

Микита Годованець. «Голуб і лелека»

Пролунав уже дзвінок, Нас покликав на У - уважні

- Р розумні
- 🕕 організовані
- К кмітливі

Перевірка домашнього завдання

Повідомлення теми уроку

Сьогодні на уроці ми будемо говорити про творчість Микити Годованця. Прочитаємо його байку «Голуб і лелека».

Мотивація навчальної діяльності

Моторнії сини й онуки, Читайте байку для науки. Леонід Глібов

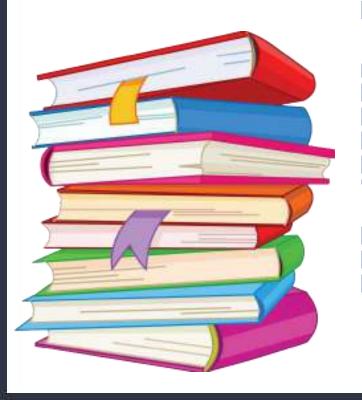
Актуалізація опорних знань

Що тобі відомо про Леоніда Глібова?

Яка тема та ідея байки «Вовк і кіт»?

Біографічна хвилинка

Микита Годованець народився в с. Вікнина (нині Гайворонський р-н на Кропивниччині) у багатодітній родині. Хоча його батьки були неписьменними, вони прагнули дати своїм вісьмом дітям освіту.

То було справжнісіньке свято, коли він уперше прочитав вірші Тараса Шевченка: «Ні про Шевченка, ні про "Кобзар" я ще нічого не чув. Розгорнув, читаю... О матінко! Українська книжка! Чисто ж так мати моя говорить. Читаю один вірш, другий, третій. А серце горить, грає, кипить. Ой, як же гарно, як цікаво».

Згодом хлопець прочитав твори Івана Котляревського, Леоніда Глібова, Степана Руданського.

Після закінчення початкової школи навчався на педагогічних курсах та вчителював у сільських школах.

Біографічна хвилинка

Як і Тарас Шевченко, Микита Годованець довгих десять років відбував несправедливе заслання в таборах Росії. Але письменник не лише вижив, а й знайшов сили продовжувати працювати.

Микита Годованець написав чимало творів, переклав байки відомих зарубіжних авторів (Езопа, Лафонтена, Леонардо да Вінчі), що вдосконалило його майстерність. Уся творчість митця сповнена щирої любові до України.

Виконай завдання

Перейшовши за покликанням

https://cutt.ly/OwtVx407,

дізнайся більше про життя Микити Годованця.

_{Підручник.} Сторінка

52

Виразно прочитай байку «Голуб і Лелека»

Якось-то навесні,
Коли настали теплі дні,
Лелека з вирію прилинув
На дороге гніздо своє,
Що восени покинув
(В житті усяко є!)
Домашній Голуб запитав:

- Де, друже, був? Що чув?
  - До вирію літав.

Злякався — вітер в ухах свище, Із півночі повіяв холодище, За ним повзе страшна зима...

А в вирію… Зими нема, Природа стрінула привітом: Там вічне літо!..

- А Голуб з усміхом йому:
- Тоді ж чому Ти кинув ту країну, Розхвалений той рай, I повернувся на Вкраїну?
  - Бо це мій рідний край!

Любов до рідного — могутнє диво!

Нехай живеш на чужині щасливо,

А туга гірко в серце б'є:

Зове Вітчизна й путь далека,

I ти летиш, як з вирію Лелека.

В гніздо своє.

_{Підручник.}
Сторінка

Виконай завдання

Відшукай в інтернеті народні назви голуба та лелеки. Запиши їх. Які з них поширені у твоїй місцевості?

Пригадай, що називають епітетом, метафорою.

Випиши всі епітети з байки. Для чого вони слугують?

Прочитай байку без епітетів. Що змінилося?

Пригадай, що тобі відомо про вирій.

Чому у творі вирій і зима протиставлені?

Ознайомся

Байка «Голуб і Лелека» написана віршованою мовою.

Визначальною у ній є тема любові до Вітчизни.

Поета вабить не тепле літо в далеких сонячних країнах, а рідний край. Лелеці, що безжурно розповідає про теплінь чужини, веселощі пташині, Голуб іронічно каже:

— Тоді ж чому Ти кинув ту країну,

Розхвалений той рай,

I повернувся на Вкраїну?

У відповідь лунають слова:

— Бо це мій рідний край!

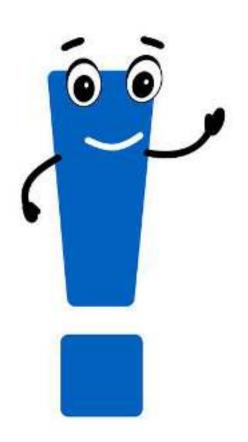
Поміркуй

Ознайомся

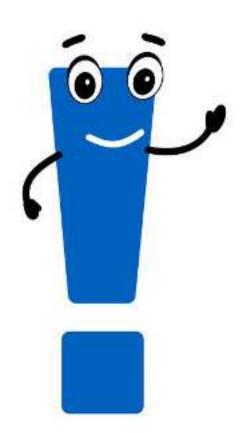

Тему любові до рідного краю Микита Годованець розкриває через засоби художньої виразності:

- епітети: теплі дні, дороге гніздечко, страшна зима, вічне
- літо, розхвалений рай, могутнє диво;
- <mark>∙метафори:</mark> повзе страшна зима, природа стрінула
- привітом, туга в серце б'є;
- •порівняння: і ти летиш, як з вирію Лелека.

Ознайомся

Ідея байки сформульована в останніх рядках:

Нехай живеш на чужині щасливо,

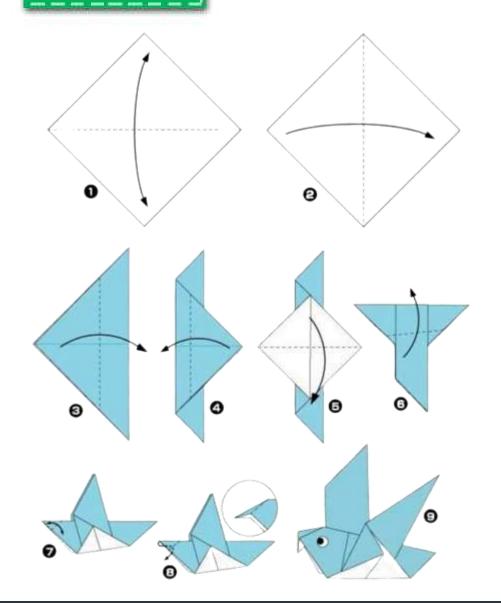
А туга гірко в серце б'є:

Зове Вітчизна й путь далека.

У віршовану мову вдало вплетено діалоги— розмову двох персонажів. Саме через їхній зміст ми й розуміємо алегоричність твору.

Виконай завдання

Уважно розглянь схему-інструкцію та зроби голуба й лелеку з паперу. Використовуючи виготовлених пташок, прочитай діалог виразно та розіграй байку за ролями.

Виконай завдання

Чи доводилося тобі бувати в далеких краях? Чи хотілося додому? Поміркуй, чому байка «Голуб і Лелека» завжди сучасна.

Сформулюй тему байки.

Поясни, як ти розумієш алегоричні образи Лелеки та Голуба.
Які людські риси заховані в словах Лелеки?

Чи є серед твоїх знайомих подібні до Лелеки?

Визнач ідею байки. Випиши з тексту байки слова, які виражають мораль.

_{Підручник.} Сторінка

Узагальнення вивченого

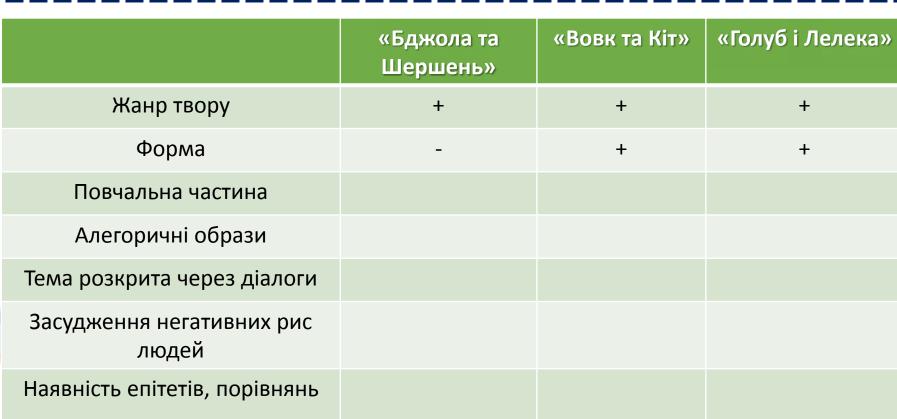
Узагальни вивчене, опрацювавши таблицю «Паспорт твору».

Назва твору	«Голуб і Лелека»
Автор	Микита Годованець
Жанр	Байка
Тема	Діалог Лелеки та Голуба, за образами яких сховано людські риси
Ідея	Уславлення любові до рідного краю, до України, виховання патріотизму

Виконай завдання

Накресли в зошиті порівняльну таблиця і визнач, що спільне та відмінне у вивчених творах Григорія Сковороди, Леоніда Глібова та Микити Годованця.

Індивідуальне завдання

Прочитай прислів'я та приказки, поясни їхнє значення та вивчи кілька напам'ять.

- Грудка рідної землі дорожча за золото.
- З рідної землі і ворона мила.
- Рідна земля мати, а чужа мачуха.
- Та земля мила, де мати родила.
- > У чужій сторонці не так світить і сонце.
- У чужий край не залітай, щоб крилечка мати.
- У чужім краю і солов'ї не цвірінькають.
- Де рідний край, там і під ялиною рай.
- За рідний край життя віддай.
- За морем тепліше, та вдома миліше.
- За рідний край хоч помирай.
- У ріднім краю, як у раю.
- Кожному мила своя сторона.

Рефлексія. Вправа «Обмін думками»

Про що ви дізналися на уроці? Що навчилися робити?

Що сподобалося найбільше?

Де можна використати здобуті знання?

Пояснення домашнього завдання

Підготуватися до діагностувальної роботи, повторити вивчені літературні терміни.

Хай щастить!

